

ΕΚΛΟΓΗ 157'
16 Μαρία 1967 -

Μετά τό ειδικό σήμα της έκπομπής
ἀρχίζει ὁ διάλογος.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάννο μου, πολύ λυπῶμαι, ἀλλά μ' ὄλο πού διατρέχουμε ἐποχή
Σαρακοστής, θ' ἀσχοληθοῦμε ἐκδομῇ λίγο μέ τήν παληά 'Απόκριθα.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δέν πειράζει. Θά εἶναι τά παραλεικόμενα της 'Αποκριθῆς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐἴτι τέτοιο. Σέ τρεῖς ἐκπομπές δέν προλάβουμε νά περιγράψουμε
ὄλο τό ἀποκηάτιο πανηγύρι της παληῆς 'Αθήνας καί δέν εἶ-
ναι λίγα αὐτά πού παραλείψαμε. Εἴπαμε μιά μέρα γιά τά κου-
ρετα πού νοικιάζανε κοστούμια ἀποκηάτικα στός ἀθηναίους.
Σήμερα θά σέ παρακαλέσω νά διαβάσῃς ἕνα χαριέστατο ντοκου-
μέντο ἀπό μεγάλο κατάστημα, κηποιου Παναύλη, στήν ὁδόν 'Ερ-
μου.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Νά τό διαβάσω. Εἶναι μιά διαφήμιση μέ τίτλο : Βγάλ' τό
καπέλλο, διά νά χαιρετίσῃς ὀλιβηρον ἀλήν ἀπό περιεργοτά-
τους μασκαράδες εἰσερχόμενος εἰς τοῦ κυρίου Παναύλη τό κατό-
στημα εἰς τήν ὁδόν 'Ερμου. Σέρας ἐκεῖ καί θαυμασμός σέ κα-
ταλαμβάνει πρό τῶν μασκαραδικῶν ἐνδυμάτων ὄλων τῶν βασιλεί-
ων τῆς γῆς. θέλεις νά μεταμορφωθῆς εἰς Κινέζον, εἰς Αἰθίοπα
εἰς ἄγγλον 'Ινδόν τῆς 'Αμερικῆς ἢ εἰς τζέντλεμεν μιλορδικῶν
αἰθουσῶν ; **ΕΜΠΡΟΣ** εἰς τοῦ Παναύλη... θέλετε κυρία σιέρτσα
περιεργότατα φιά τό κατιλλιόν σας ; **ΕΜΠΡΟΣ** εἰς τοῦ Παναύλη.
θέλετε κύριε νά μεταμορφωθῆτε εἰς κομφόν ἐκδόλουδον (πάτ)
τοῦ λουδοβίκου ΙΑ' ; **ΕΜΠΡΟΣ** εἰς τοῦ Παναύλη.

'Ἐκεῖ, ἔφθονα καί ἐφθονά ὀομινά, κοστούμια γυναικετε
καί προσωπίδες ἐφθέστατα σατυρίζουσαι πῶσαν ἐνθρωπίνην
μορφήν.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ἔς σημειώσουν οἱ ἀκροατές μας ὅτι αὐτή ἡ διαφήμιση
δημοσιευότανε στά 1880, δηλαδή ὀγδόντα ἐπτά χρόνια, σχεδόν
ἕνα αἶωνα πρίν.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Μέ ἄλλα λόγια, αὐτό πού ἐπανελαμβάναμε σέ τρεῖς ἐκπομπές

ὅτι στήν παλιὰ 'Ζέηνα ἦτανε πολύ ζωηρότερη ἢ ἀποκηάτικη κί-
νησις εἶναι πραγματικότης.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ὑπάρχει ἀμφισβόλια. Σήμερα δέν ἔχομε καμμιά ἀποκηάτικη
κίνησι, τουλάχιστον στήν 'Αθήνα, ἐκτός ἀπό τοὺς χοροὺς τῶν
Σωματείων καὶ τὰ πανάκριβα τάμπλ ντ'ἔτ στίς ταβέρνες. Τότε
γλεντούσε ὁ λαός, πραγματικῶς γλεντούσε παντοῦ, ἐσεῖς ἐσεῖς
στῆ σπίτια, στίς ταβέρνες, στὰ καφενεῖα καὶ στοὺς δρόμους
ἐκδομη, ἀφοῦ ἔχουν μένει καὶ στιχοὶ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη
πού τοὺς τραγουδοῦσαν οἱ γυναῖκες στὰ καφέ σαντάν γιὰ τοὺς
πελάτες :

ὄλλα τ' ἄστέρια τ' οὐρανοῦ
νὰ 'ταν δεκαριανάκια
νὰ τὰ 'χα, γιὰ νὰ τὰ 'πινα
μὲ σὰς παλληκαράκια

Καὶ ἐκολοῦθοῦσε ἡ ἐκδομή, τὸ ρεφραιν δηλαδὴ : Τέτοιο πατιρντί
δέν τὸ εἶχα μεταῖθετ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ὅλα εὐτά ἦτανε εἰδικῶς ἀποκηάτικα :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὰ ἀναφέρουν οἱ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς σὲ ἀποκηάτικα χρονο-
γραφήματα. Καὶ ὄριστε μιὰ φράσις ἀπὸ χρονογράφημα τοῦ Ραμ-
παῦ, ὅπου περιγράφεται ἕνας ἀποκηάτικος χορός : **Εἰσελάσα**

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ τί ἐπιστρατεία, τί ἐφεδρεία, τί ἐθνοφρουρά, τί ἐδελοντοτάγ-
ματα, τί παιδομάζωμα χορευτῶν. Μασκαρέδες, μασκαράδαροι, μα-
σκαράδακια καὶ ἀμασκάρωτοι ὑψηλῆς περιωπῆς, πλῆθος, πλῆθος,
πλῆθος...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅμως μὴ νομίζεις Γιάνγκο ὅτι βρισκόμαστε ἐκτός ἐποχῆς πού
μιλάμε γι' ἀποκηάτικα θέματα μέσα στήν Σαρακοστή. Καὶ τότε
ὅπως καὶ σήμερα εἰς ἐξακολοῦθοῦσαν νὰ δίνονται καὶ τὴν Σαρακο-
στή μερικοὶ χοροί, οἱ Νί-Καρέμ, ὅπως λέγονται. **Ἐἰ**

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ἄσφαλῶς. Ἄλλως τε γαλλικῶς : Νί-καρέμ σημαίνει μεσο-σαράκο-
στο. Γινόντουσαν λοιπόν καὶ τότε χοροὶ Νί Καρέμ :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίως κι' ἕνας περίφημος πού ἔγινε στὰ 1887, ὀγδόοντα χρό-
νια πρὶν, ἦτανε ἕνας Νικόλ-Καλιός. Θέλησαν οἱ ἄθηναῖοι πού

είχανε πάντα μανία νά μιμοθούνται τὸ Παρίσι, νά παρδιοργανώσουν έναν χορὸ στὸν ὅποτον ἔλες οἱ ἀμφιέσεις, ἔλες οἱ τουαλέτες τῶν γυναικῶν καὶ τὰ κοστοῦμα τῶν ἀνδρῶν θά ἦτανε ραμένε ἀπὸ πρόβουχα, φτηνὰ ὑφάσματα, ἀπὸ δέμιτο πανί ἢ ἀπὸ ντρέλι.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι' ἔγινε αὐτὸς ὁ χορὸς :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐγινε κι' εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία. οἱ κυρίες ἦτανε ντυμένες χωριατοπούλες, μὴ φανταχτερὰ δέμιτα ὑφάσματα καὶ οἱ ἄντρες φορούσανε ντρέλινα πανταλόνια καὶ μπλουζες παρόμοιες. Τὴν μεγαλύτερη ἐπιτυχία τὴν εἶχε μιὰ σαλαβὴ ὁμορφὴ ἀθηναία ποὺ πῆγε στὸν χορὸ ντυμένη ἀγούλουθ καὶ εἶχε καὶ ἕνα πανέρι μὲ ἀληθινὰ ἀγά...·

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δημήτρη, σταμάτα καὶ φαντάζομαι τὴν συνέχεια...· Τὰ ἀγά θά γίνανε ὁμελέττα ἐπάνω στὸν χορὸ καὶ θά κολλοῦσανε τὰ παπούτσια τῶν χορευτῶν στὰ ἀσπράδια. Ἐραία χορευτικὴ ἀτραξιὸν...·

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ Δάσκαρος, ὁ μακαρίτης θεατρινοῦ συγγραφεὺς ποὺ μοῦ διηγήθηκε αὐτὴν τὴν ἱστορία μοῦ ἔλεγε ὅτι μέσα στὴν δόνη τοῦ βάλς, ἔζη ἑφτά ζευγάρια γλυοτρήσανε καὶ πέσανε στὰ σπασμένα ἀγά καὶ καταλαβαίνεις τί ἔγινε.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τὸ φαντάζομαι. Κι' ὅμως παρ' ἅλα αὐτὰ τὰ εἴθυμα ἐπεισόδια τῆς ἀποικηάτικης καὶ σαρακοστιανῆς ζωῆς τῆς Ἀθήνας, τὴν νύχτα οἱ κανταδόροι ἐξακολουθοῦσαν τὴν κανταδοῦλα τους μὲ τὰ ρομαντικὰ τους τραγούδια. Ἐνα ποὺ μοῦ ἔρχεται στὴ μνήμη εἶναι τὸ περίφημο : *Ἡ ἔλησιμόνησες σιληρά...*· Ὁ Πτουφεζιάδης θά μῆς τὸ τραγουδήσῃ.

ΠΤΟΥΦΕΖΙΑΔΗΣ (Ἠῶνο μὲ πλῆνο) *Ἡ ἔλησιμόνησες σιληρά...*

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Η'έλησιμόνησες σιληρά... ο αγαπητός μας φίλος, ο σύγχρονος συνθέτης τάνης Μωράκης πού είναι έδω κοντά μας, τί γνώμη έχει γι'αυτό τό τραγουδι :

ΜΩΡΑΚΗΣ Θά ήθελα νά μήν έντοπίσωμε τό θέμα. Θά προτιμούσα νά μιλούσαμε γιά τήν καντάδα γενικιά, τήν καντ άδα της παλαιάς εποχής όπως παρουσιάζεται. Είναι ι άσφαλώς βέβαιο ότι τήν εποχή εκείνη, έβδομηντα ογδόντα χρόνια πριν, υπήρχε μιá δυσκολία γνωριμίας και μιá δυσχέρεια έπαφής μεταξύ των δύο φύλων, του άρσενικοσ και του θηλυκοσ. 'Η καντάδα, ήτανε μιá εύτυχισμένη λύσις στο πρόβλημα της γνωριμίας...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Νομίζω πός ή άποφτις του Μωράκη είναι πολύ σωστή.

ΜΩΡΑΚΗΣ 'Ο δειλός άθηναϊος της εποχής εκείνης, έπαιξε τύχαινε νά συναντήσει στον περίπατο μιá κόρη που του ήρεσε. Τήν παρακολουθούσε, μάθαινε τό σπίτι της και τό ίδιο βράδυ μεταβαλλότανε σ'έρωτευμένο κανταδόρο. 'Ητανε άσκή λοιπόν ή καντάδα μέσον γνωριμίας και έπαφής άσέ γιατί είναι άδύνατον νά φαντασθώ ότι μιá ρομαντική κόρη του 1880 δέν έννοιωθε συγκίνηση όταν άκουγε τήν έδρια φωνή νά της τραγουδάει κάθε βράδυ κάτω από τό μπαλκόνι της... Αύτή είναι ή άποφί μου γιά τήν καντάδα. "Όσο γι'αυτήν άκριβώς τήν καντάδα : Η'έλησιμόνησες σιληρά, θ'άκούσετε τώρα τήν ένορχήστρωσί μου.

ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ Η ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΚΑΝΤΑΔΑΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά μιá άποφτις γιά τήν καντάδα που δέν τήν είχαμε αντιμετωπίσει άκόμη. 'Η άνάγκη της γνωριμίας και έπαφής. "Έχει δίκαιο ο Μωράκης, γιατί θυμώμαι τώρα ότι ο Τζμος Μωραϊτίνης μου έλεγε ότι πολλές συνοικέσιες είχαν γίνει στην παλαιά 'Αθήνα μέ ξεκίνημα μιá καντάδα

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Θά έπρεπε νά υπέρχουν πολλά στοιχετα γιά μιá τέτοια κατάληξι. Πρδτον νά μήν είναι φάλτσος ο κανταδόρος, δεύτερον νά είναι

φιλόμους ή κόρη, τρίτον νά είναι φιλόμους και οί γονεῖς
Πολλές δυσκολίες. δρόμος μετ'έμφοδίων.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά δέν σοῦ εἶπα Γιάνκο ὅτι μόλις πηγα νε κάποιος νά τραγουδή-
ση, τοῦ λέγανε ἀμέσως τήν ἑλλη μέρα : Περῆστε σῆς θέλωμε γιά
γαμπρό. Σοῦ εἶπα ὅτι ὅπως μοῦ ἔλεγε ὁ Τίμος Παραϊτίνης, πολλά
συνοικέσια, εἶχαν γιά ξεκίνημα μιά παντάδα. Γιά ξεκίνημα γνω-
ριμίας. Καί μιά και μιλήσαμε γιά συνοικέσια, ἐξίρει νά μάθου-
νε οἱ ἀκροατές μας ὅτι πολύ συχνά, ἔβλεπε ὁ ἄθνηατος στόν δρό-
μο γυναίκοσλες τοῦ λαοῦ μέ διαφορετικοῦ χρώματος παπούτσια.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ἀηλαδῆ : "Ἐνα μαῦρο κι ἕνα καφέ :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι ἕνα καφέ μ' ἕνα ἔσπρο.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Μή μοῦ πῆς πῶς ἦτανε μῦθα... Πρώτη φορά τήν ἐκούω.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἐθιμο. Μιά γυναίκα ποῦ εἶχε τό ἐπάγγελμα τῆς προξενήτρας ἠ
πήγαινε γιά νά κἀνη ἕνα προξενιδ, ἔστω και ἔρασιτεχνικά, φο-
ροῦσε διαφορετικῆ παπούτσια... Μάλιστα. Νέσα στήν τσάντα τῆς
εἶχε και τό ταῦρι τοῦ ἑνός παπουτσιοῦ και ἔν τό προξενιδ πετύ-
χαινε, ἠ προξενήτρα γύριζε στό σπίτι τῆς μέ ταιριασμένα πλέον
παπούτσια γιά νά ἴδῃ ἀπορροφῆσά ἀπό μακρῶν ὁ ὀποήφιος γαμ-
πρός ποῦ περίμενε ὅτι πέτυχε τό προξενιδ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καταπληκτικῆ πράγματα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἐθιμα εἶναι ἀδτά Γιάνκο. Κῆθε τόπος και ζαῖνι...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κῆθε μαχαλῆς και τάξι. "Ἐχεις δύναιο. "Ομως ξεχάσαμε ὅτι βρι-
σιόμαστε στήν πρώτη ἐβδομάδα τῆς Ἄγίας και Μεγάλῆς Τεσσαρακο-
στής. Τά Κούλουμα τῆς Καθαρῆς Δευτέρας εἶναι παλαιότατο ἔθιμο
βέβαια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ ἀθηναιογράφος και ἱστορικῶς Καμπούρογλου σημειώνει ὅτι ὀπῆ-
χαν και ἐπί Τουρκοκρατίας τά Κούλουμα. Καί ὅτι πήρανε τήν ὀνο-
μασία τους Κούλουμα, ἀπό τίς στήλες τοῦ ὀλυμπίου Διός, τίς
Κολῶνες ποῦ ἔλέγοντο και κ ο υ λ ο ῦ μ ν ε ς.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Ποτε είναι εξακριβωμένο ότι στις Στήλες του ναού του
 'Ολυμπίου Διός πηγαίνανε οι άθηναίο για τὰ Κούλουμα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Εξακριβωμένο ακόμη και από την λαϊκή Μούσα. 'Υπάρχει ένα
 παλαιότατο δίστιχο : Μασκαράδες και πολίται - στις Κολώνες
 νά βρεθῆτε. Τό τραγουδούσανε τήν νύχτα τῆς τελευταίας απο-
 κρηάτικης Κυριακῆς, σάν προτροπή πρὸς τοὺς ἀθηναίους.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό γεγονός δέ ὅτι ἀνεφέρει μασκαράδες και πολίτες μαζί, δη-
 λαδή τοὺς μὴ μασκαρεμένους, μαρτυρᾷ ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν
 συνάντησι τῆς Καθαρῆς Δευτέρας
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ασφαλῆς, γιατί πολλοί λαϊκοί γλεντοκόποι, δέν προλαβαίνανε
 νά πῖνε ν' ἀλλάξουν και πηγαίνανε στὰ Κούλουμα, ντυμένοι μέ
 τ' ἀποκρηάτικὰ τους ντόμινα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αὐτό τό δίστιχο, Μασκαράδες και πολίται, στις Κολώνες νά
 βρεθῆτε (εἶ) πού τώρα τό θυμᾶμαι ὅτι και ἔλλοτε τό ἔκουσα, μή
 πως ἔχει ὑπεύθυνο συντάκτη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἐχει γραφεῖ ἀπό τόν Νικόμαχον Ἄννινο ὅτι τό ἔγραφε κάποιος
 τρελλός τῆς ἐποχῆς τοῦ "Θωωνος, ἕνας τρελλός πού ἦτανε ντυ-
 μένος ψευτο-στρατηγός μέ μιὰ πράσινη στολή γεμάτη τενεκεδέ-
 νια παράσημα, ὁ Σπυριδιώνης. Ἦσα στους τύπους τῆς νεώτερης
 'Αθήνας, ὁ Σπυριδιώνης εἶναι χρονολογικά ὁ πρῶτος.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εἶχε και μιὰ συνηνευμένη τρέλλα ὁ Σπυριδιώνης ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πίστευε πὸς εἶναι στρατηγός, φοροῦσε κι' ἕνα παλιό πηλῆλιο
 μ' ἕνα λοφίο μέ φτερά και ἦτανε φανατικός ἀντι-ἰθωνιστής. Πι-
 σοῦσε θανάσιμα τόν "Θωωνα και τοὺς βαυαρούς, σέ τέτοιο ση-
 μετο πού εἶχε καταστρεφῆ ἐπικίνδυνος και ἡ 'Αστυνομία ἀναγκά-
 στηκε νά τόν ἐξορίσῃ στήν Αἴγινα. Πάλιστα ὁ διευθυντής τῆς
 'Αστυνομίας τοῦ εἶπε ρητῶς : Τὰ πόδια σου δέν θά ξαναπατή-
 σουν τό χῶμα τῆς 'Αθήνας. Μετά μιὰ ἐβδομέδα ὁ Σπυριδιώνης
 βρισκότανε στήν 'Αθήνα. Τόν πιάσανε, τόν πήγανε στόν διευθυ-
 ντή τῆς 'Αστυνομίας. Πῶς βρῖσκεσαι ἐδῶ ; τόν ρώτησε ὁ διευ-

θουντής. Καί ὁ Σπυριδιώνης ἀπήντησε : Ποῦ εἶπες κύρ' διαφεντή μου, νά μὴν ξαναπατήσουν τὰ πόδια μου σέ χῶμα ἀθηναϊκό. Ὁρίστε, κοίταξε... Πέσα στίς ἄρβυλες μου ἐγὼ στρώσει χῶμα αἰγινίτικο. Πατάω χῶμα αἰγινίτικο... Τί ἕλλο θέλεις ;

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Φυσικά ἐντό τὸ ἔσπετο δέν θά τὸ σήμωσε ὁ διευθυντής τῆς Ἰατρονομίας

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅχι βέβαια. Καί παρέλαβε τὸν ἄτυχῆ τὸν Σπυριδιώνη καί τὸν ἔσπασε στό ξύλο

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ὅπως ἔσπασαν στό ξύλο τὸν Ἄντώνη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποιὸν Ἄντώνη ;

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τὸν Ἄντώνη τὸν παραμύγερα στό κωμειδούλλιο τοῦ Κορομηλαῖ : Ἡ τύχη τῆς Μαρούλας. Ὁ παραμύγερας ὁ Ἄντώνης εἶναι τὸ ζιζάνιο τοῦ ὀπηρετικιοῦ προσωπικοῦ καί κάποια στιγμή πού τρέχει γενναῖο ξύλο ἀπὸ τὸν ἄμαξῆ, διαμαρτύρεται μ' ἓνα κωμικό τραγουδί πού τραγουδιότανε μιὰ ἀλλοδαπὴ ἐποχὴ στήν Ἀθήνα. Ὁ Ντουφεξιέδης θά τὸ πῆ.

ΝΤΟΥΦΕΞΙΑΔΗΣ (Μόνον μὲ πλῆνον)

Ἄχ, ἔχ, ἔχ μ' ἔσπασαν στό ξύλο καί μ' ἔκταναν τοῦ ἑλατιοῦ.

Ἔτσι δέν δέρονουν οὔτε σιδηρο οὔτε τὸν γάτο τοῦ σπιτιοῦ.

Τί ξαφνικό

νά μου ἴδῃ χονδρινῆς

Ἄχ τί κακό

νά εἶσαι ὀποταχτινός.

Ἦν τὰ σαγόνια μου, ἡ πλάτη

π.τ.λ. π.τ.λ.

ΝΤΟΥΦΚΕΣΙΛΑΗΣ

(Πρώτο σόλο)

Ἡ νύχτα θμορφη καί φαγεμένη...

ἤσυχα γέρνει.

(καί τά λοιπά)

ΚΑΙ ΕΝ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ Η ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΚΗ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ καημένος ὁ Σανθόπουλος. Τόν συμῆμαι πολύ καλά. Ἦτανε μα-
νιόδης καλαμπουριστής. Δέν έννοοῦσε ν' ἀφήσῃ λέξι χωρίς νά
τήν κάνῃ λογοπαίγνιο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Νομίζω ὅτι καί κἄποτε ἄλλοτε κἄτι εἶπαμε γι' αὐτό. Μαζό μέ τόν
Ρόδιο συμῆμαι...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι. Κι' ὁ Ρόδιος ἐπίσης, μά ἦτανε πιό συντηρητικός. Ὁ Σανθό-
πουλος δέν εἶχε περιορισμό στό καλαμπούρια του, ἀφοῦ εἶχε φτά-
σει σέ σημεῖο νά τά προετοιμάζῃ καί νά τά σκηνοθετῇ μάλιστα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Να τά σκηνοθετῇ ; Πῶς δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόν συνήντησα μιά φορά μέσα σ' ἓνα τρέμ. Ὁ Σανθόπουλος κρατοῦσε
στό χέρι του ἓνα βιβλίο, ἓνα φραντσέζικο μυθιστόρημα. Κάθησα
κοντά του καί πιάσαμε κουβέντα. Τί γίνεσαι ; Καλά καί τά σχετι-
κά... Μιά στιγμή μου λέει : Τώρα τό καλονατρι δέν ἔχω πολλὰ μα-
θήματα καί μεταφράζω ἓνα γαλλικό μυθιστόρημα γιά ἓνα περιοδικό.
Μου ἔδειξε τό βιβλίο. Ἐδιάβασα : "Ἐν κρίμ ντ' ἀμούρ. Ἄρατο θά
εἶναι, τοῦ εἶπα. Ἄφησε τόν ἴδιο τίτλο : Ἐρωτικό ἔγγραφο ;
Μέ κοίταξε περιφρονητικά καί μου ἀποκρίθηκε : Ποιό ἐρωτικό ἔγ-
γραφο ; "Ἐν κρίμ' ντ' ἀμούρ σημαίνει... κρέμα στή μούρη σου...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Βρέ τόν ἀθεόφοβο. Κουβαλοῦσε τό βιβλίο μαζό του μόνο καί μόνο
γιά νά κάνῃ αὐτό τό λογοπαίγνιο σέ ὅποιον εὔρισε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί σοῦ εἶπα ; Σκηνοθετημένα λογοπαίγνια. Στήν κατοχή ἔμωσ

τόν λυπήθηκα πραγματικά. Δέν εδρίσθη τίποτε νά φάη καί έκανε τήν πεύνα του λογοπαίγνιο... Καθότανε τότε στήν δόδν Παντζάρου πάροδος Σόλωνος καί μου έλεγε μιá μέρα : Δέν μου κένει κέφι νά πάω στό σπίτι μου... Γιατί τόν ρώτησα. Ξέρεις τί θά πῆ, μου εἶπε νά πηγαίνω στήν δόδν Παντζάρου καί νά μὴν ἔχω τίποτε νά μαντζάρω :

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ὁ καημένος ὁ Ξανθόπουλος. Ἡ ἐποχὴ του ἦτανε πραγματικά εἰδυλλιακή. Ξεννοιασιὰ καί λογοπαίγνιο. Καί σέ μιá συντροφιά, ἂν τυχόν σμίγανε δύο τρεῖς λογοπαῖντες μαζί, δέν θά εἶχανε τελειωμό.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅλοι καλλιεργούσανε τό καλαμπούρι μέ ζῆλο.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τό καλλιεργούσανε σὴν λογοτεχνικό εἶδος σχεδόν.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί καμαρώνανε ἅμα λέγανε καμμιὰ τέτοια σαχλαμέρα. Ἐποτε ὁ Λάσκαρης, ὁ Νικόλαος Λάσκαρης καθότανε μέ τόν δημοσιογράφου καί ἰδρυτὴ τῆς Ἑστίας Ἄδωνι Κύρου στό μαφανετό τοῦ Ζαχαράτου. Ὁ Λάσκαρης πῆρε ἕνα ποτήρι νερό καί κατάβρεχε μιá κολλῆνα ποῦ βρισκότανε κοντά τους. Ὁ Ἄδωνις Κύρου τόν κοίταξε παράξενα ἀπό φόβο μήπως ὁ Λάσκαρης εἶχε ζαφνικὰ τρελλαθεῖ καί τόν ρώτησε : Νῆνο, τί κάνεις ; Ποτίσεις τὴν κολλῆνα ; Κι' ὁ Λάσκαρης ἀπήντησε : Ὅχι, πάνω ὕδωρ... κ ο λ ω ν ἱ α ς...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Θεντάζομαι ὅτι τὴν ἐπομένη ὁ Κύρου θά ἔγραφε τό καλαμπούρι τοῦ Λάσκαρη στήν ἐφημερίδα του...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅπως δήποτε, μὰ ἡ ὥρα πέρασε. Ἄς ὑποσχεθοῦμε λοιπὸν στοὺς ἀπροστές μας μιá ἐκπομπὴ ἀφιερωμένη στά λογοπαίγνια τῆς γαληῆς Ἀθήνας καί ἔς διακρίνωμε γιὰ τὴν ἐρχόμενη πέμπτη τὴν ἴδια ὥρα.